

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

<i>Лобода Юлія Геннадіївна</i> ГЕНЕРАЦІЯ НАБОРУ ДАНИХ ДЛЯ МАШИННОГО НАВЧАННЯ.....	860
<i>Манаков Сергій Юрійович</i> ВІРТУАЛЬНІ ПОТОКИ JAVA ТА КОРУТИНИ KOTLIN	862
<i>Чанишев Рашид Ібрагімович</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ПРАВО: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕГУЛЮВАННЯ.....	864
<i>Чикунів Павло Олександрович</i> ВІДСТЕЖЕННЯ ПОШИРЕННЯ ПО ПРОГРАМІ НЕПЕРЕВІРЕНИХ ЗОВНІШНІХ ДАНИХ.....	866
<i>Щербина Юрій Володимирович</i> <i>Казакова Надія Феліксівна</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТОЧНОГО ШИФРУ, ПОБУДОВАНОГО НА ОСНОВІ XORSHIFT-ГЕНЕРАТОРА	870
<i>Грезіна Олена Миколаївна</i> ЦИФРОВА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ – БЕЗПЕКОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ СФЕРИ ОСВІТИ	872
<i>Соловйов Артем Сергійович</i> ПРОБЛЕМАТИКА ФАЛЬСИФІКАЦІЇ СИСТЕМНИХ ЖУРНАЛІВ У ОПЕРАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ LINUX	874
<i>Дика Анастасія Іванівна, Трофименко Олена Григорівна</i> АНАЛІЗ ПОТЕНЦІЙНИХ ЗАГРОЗ ЗАСОБАМИ SNATGPT ДЛЯ ТЕСТУВАННЯ БЕЗПЕКИ ВЕБЗАСТОСУНКІВ.....	876
<i>Проданюк Назар Богданович</i> ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ	878
<i>Світлічний Ігор Валерійович</i> <i>Світлічна Дар'я Ігорівна</i> ЧИ МАЮТЬ МИМОБІЖНІ ПРЯМІ ПРАВО НА ПЕРЕТИН? ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗНАХОДЖЕННЯ ВІДСТАНІ МІЖ МИМОБІЖНИМИ ПРЯМИМИ	880

СЕКЦІЯ 24. КІБЕРБЕЗПЕКА ОСОБИ, СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ

<i>Горбаченко Станіслав Анатолійович, Дикий Олег Вікторович</i> ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ МАРКЕТИНГОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ	883
<i>Казакова Надія Феліксівна, Кулешова Євгенія Романівна</i> ВИБІР ТИПУ ХМАРНИХ ПОСЛУГ ТА РИЗИК ВИТОКУ ЧУТЛИВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	885
<i>Ахметмет'єва Ганна Валеріївна</i> ПРОБЛЕМИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ФЕЙКОВИХ МУЛЬТИМЕДІА В МЕРЕЖІ INTERNET	887
<i>Бойко Віктор Дмитрович</i> БІБЛІОТЕКА NUMPY – ОСНОВА ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО СТЕКУ НАУКОВИХ РОЗРАХУНКІВ SCIPY.....	888
<i>Кухаренко Сергій Вікторович</i> ПОЛІТИКИ ТА ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ.....	891
<i>Чепурна Олена Євгенівна</i> КІБЕРЗАГРОЗИ ДЛЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ТА СУЧАСНІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ	893
<i>Черевко Євген Володимирович</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ У ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	895
<i>Овчинников Микола Юрійович</i> ОСОБЛИВОСТІ ВБУДОВУВАННЯ ПРИХОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ФАЙЛИ ФОРМАТУ MP3	898
<i>Разінкін Нікіта Сергійович</i> КІБЕРЗАХИСТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	902
<i>Саврацький Олександр Олександрович</i> ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВІЙНИ	905

СЕКЦІЯ 25. ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ ЯК ЗАСОБУ НАЛАГОДЖЕННЯ КОМУНІКАЦІЇ

<i>Томчаковська Юлія Олегівна</i> СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ	908
<i>Строченко Леся Василівна</i> ПЕРЕКЛАД У ВІЙСЬКОВІЙ ГАЛУЗІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	910
<i>Варешкіна Наталія Володимирівна</i> ДО ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	911
<i>Дихта Наталя Миколаївна, Явдошук Анастасія Андріївна</i> НАВЧАННЯ ФОНЕТИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	913

Список використаних джерел

1. Шадська У. Захист персональних даних: що потрібно знати. 2020. URL: <https://zmina.info/articles/zahyst-personalnyh-danyh-shho-potribno-znaty/>
2. Чифліклій І. І. Розробка та дослідження системи запобігання витоку інформації. Одеса : ОНПУ, 2021. 76 с.
3. Березніков А. Види хмарних сервісів: який обрати та огляд хмарних провайдерів. 2018. URL: <https://denovo.ua/blog/vidi-hmarnih-servisiv-yakij-obrati-ta-oglyad-hmarnih-provaid-8>

Ключові слова: хмарні послуги, чутлива інформація, витік інформації, ризики, безпека.

Keywords: cloud services, sensitive information, information leakage, risks, security.

Ахмамет'єва Ганна Валеріївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кібербезпеки, кандидат технічних наук, доцент*

ПРОБЛЕМИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ФЕЙКОВИХ МУЛЬТИМЕДІА В МЕРЕЖІ INTERNET

Широкомасштабне поширення технологій інтернет зв'язку в сучасному світі з одного боку призводить до використання простих та зручних інструментів спілкування, обміну повідомленнями та мультимедійних даних, будь то зображення, відео, аудіо-файли та голосові повідомлення, з іншого відбувається неконтрольоване розсилання фейкових мультимедіа в соціальних мережах, месенджерах, чатах, форумах тощо. Якщо для офіційних медіа, ресурсів новин, крупних мультимедійних платформ проблеми поширення недостовірної інформації можуть бути вирішені на рівні закону та внутрішньої політики щодо перевірки ресурсів на порушення авторських прав та/або підтвердження достовірності викладених фактів, то в групових чатах месенджерів це майже ніким не контролюється.

Згідно [1] «недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені)». Під це визначення також можуть потрапити цілком оригінальні та достовірні дані, які дійсно мали місце, але час та локація їх скоєння навмисно чи ненавмисно змінені, наприклад, через постійні пересилання з груп у групи масштабної кількості відео через деякий час в пам'яті взагалі стирається розуміння, коли та до якої події відноситься інформація. Особливо це актуально для коротких відео-роліків, аудіо-записів, де взагалі не зрозуміло, з якої країни або міста ведеться запис. Часто з метою впливу на людські маси беруть старі відео- та аудіо файли, зображення, які видаються за нові та актуальні, притому оригінальність та цілісність таких файлів може бути взагалі не порушена.

В мультимедійних даних відомості щодо власника, пристрою та моделі апарату, яким був здійснений запис, дата, час запису, та деякі інші властивості можуть зберігатися у метаданих, однак існує чимало програм та онлайн-ресурсів, що дозволяють їх змінювати, зокрема [2-4] для різних офісних документів, зображень і відео.

Це вимагає розроблення спеціальних методів вбудовування спеціальних міток та маркерів безпосередньо в мультимедійні файли. Таку задачу дозволяє вирішити використання стеганографічних методів, зокрема методів вбудовування невидимих ідентифікаційних заголовків та цифрових водяних знаків.

Обов'язковими даними, що підлягають вбудовуванню, є:

- відомості щодо пристрою, якими велася зйомка/запис;

- дата та час створення первісного необробленого файлу;
- місце створення файлу (вимагає прив'язки до геолокації користувачів, їх координати, за певних умов конфіденційності персональних даних можна використовувати поштовий індекс міста, що дозволить ідентифікувати місце події).

Перелічені дані дозволять визначити реальну дату та місце зйомки, модель пристрою – визначити рівень та оснащеність тієї особи, яка вела запис, а це за непрямыми ознаками дозволяє зрозуміти мету поширення фейків. Додатково можуть бути внесені відомості щодо авторства, поточних змін щодо обробки мультимедійного контенту (час та дата змін, якою програмою були внесені зміни), які також дозволили б скласти повне уявлення про сутність мультимедійного контенту.

Розробка програмної реалізації методів вбудовування метаданих в контент мультимедійних файлів має враховувати наступне:

- нечутливі мінімальні зміни в структурі даних мультимедійного файлу. Якщо це відео, зображення, то вбудовування інформації ніяким чином не має впливати на візуальну якість результату (заповненого контейнеру), в аудіо даних не має бути чути перешкод;
- стійкість до атак стисненням, афінних перетворень, шуму, просторових перетворень, адже великий обсяг інформації, що зберігається і передається, передбачає стиснення для зменшення розміру файлів, а в процесі передачі можливі зайві сторонні впливи, шуми, тощо;
- можливість додавання нових метаданих щодо виконаних над мультимедійним контентом змін та модифікацій.

Така стеганографічна система дозволить вбудувати всі відомості щодо створення мультимедійних файлів та для звичайних користувачів надасть змогу перевірити, коли, де, ким були створені мультимедійні дані.

Список використаних джерел

1. Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи : постанова Пленуму Верховного Суду України № 1 від 27.02.2009. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_001700-09/conv#o47
2. Aspose. Total App Product Family. URL: <https://products.aspose.app/>
3. Сімейство додатків GroupDocs.Metadata App. URL: <https://products.groupdocs.app/uk/metadata/family>
4. ExifTool for photo and video. URL: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.exiftool.free&hl=uk>

Ключові слова: кібербезпека, стеганографія, мультимедійні дані, фейки, метадані

Keywords: cybersecurity, steganography, multimedia data, fakes, meta data

Бойко Віктор Дмитрович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кібербезпеки, кандидат технічних наук, доцент*

БІБЛІОТЕКА NUMPY – ОСНОВА ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО СТЕКУ НАУКОВИХ РОЗРАХУНКІВ SCIRY

У роботах [1; 2] розглядалось створення дослідних систем на базі інструментального стеку мови python. Збільшення обчислювальних потужностей, поряд з розширенням обся-